

sumin@sumin.lt

DĖL NUTARIMO DĖL VILNIAUS METROPOLITENO PROJEKTO DERINIMO

2018 m. lapkričio 8 d. Lietuvos Respublikos Seimas priėmė Lietuvos Respublikos metropolitenų įgyvendinimo įstatymą (toliau – Įstatymas) siekdamas sukurti palankias teises ir organizacines sąlygas, padedančias Lietuvos miestuose įgyvendinti naujas visuomeninio transporto sistemas – metropolitenus. Įstatymas neįpareigoja savivaldybių iškart po Įstatymo atsiradimo ruošti metropolitenų sistemos projektą.

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme ir Kelių transporto kodekse numatyta, kad šalies savivaldybės ar jų įgaliotos institucijos organizuoja keleivių vežimą vietinio susisiekimo maršrutais. Vilniaus miesto susisiekimo ir viešojo transporto vystymosi kryptys planuojamos ir vykdomos atsižvelgiant į Vilniaus miesto savivaldybės bendrąjį planą, Darnaus judumo planą (toliau – VDJP), studijas ir tyrimus bei jų išvadas ir siūlymus dėl viešojo transporto.

Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrojo plano projekte (Teritorijų planavimo projekto Nr. VP16-23, https://vilnius.lt/wpcontent/uploads/2020/02/Vilniaus_BP_Sprendiniu_paaiskinamoji_medziaga_2020_02_04.pdf) (toliau – BP projektas) numatyti susisiekimo tikslai iki 2030 m. Viešojo transporto prieinamumo ir konkurencingumo didinimas atnaujinant viešojo transporto parkus naujomis ekologiškomis transporto priemonėmis bei rūšimis ir sudarant prioritetines eismo sąlygas pagrindiniuose viešojo transporto maršrutuose, didinti keleivių skaičių įvedant naują greito susisiekimo ekologišką, pageidautina elektrinę, viešojo transporto rūšį – tai uždaviniai, kurie nurodyti šiuo metu rengiamame Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrojo plano projekte. BP projekte taip pat siūloma iš esmės spręsti klausimą dėl naujos viešojo transporto rūšies (toliau – NVTR) įvedimo, tačiau konkreti NVTR nėra įvardijama, todėl nebūtinai NVTR bus pasirinkta metro sistema.

VDJP nurodyti esminiai siekiai iki 2030 m. – sumažinti kelionių neigiamą poveikį aplinkai bei miesto erdvių perkrovimą automobiliais. VDJP daug dėmesio skirta viešojo transporto skatinimo priemonėms. Šiame dokumente rašoma, jog pasiekus 2,5-3,0 tūkst. keleivių per val. viena kryptimi (visame maršrute) tikslinga įvesti naują viešojo transporto rūšį. Nauja viešojo transporto

rūšis turi būti parenkama vadovaujantis Naujų transporto rūšių diegimo Vilniuje specialiuoju planu ir NVTR diegimo Vilniuje investicijų projekto galimybių studija bei atliekant papildomus tyrimus, kurie pagrįstų pasirenkamos rūšies efektyvumą ir naudingumą.

Remiantis moksline literatūra, užsienio miestų, turinčių metro sistemas, patirtimis ir statistine informacija, kaip vienas iš pagrindinių kriterijų, nurodančių metro poreikį miestui, yra keleivių srautai. Metro sistemos miesto viešojo transporto maršrutuose yra diegiamos ir efektyviai veikia tuomet, kai maršrutuose keleivių skaičius viena kryptimi siekia apie 10–72 tūkst.¹ keleivių per valandą ir šis skaičius priklauso nuo miesto dydžio ir užstatymo, gyventojų keliavimo įpročių, infrastruktūrinių ir technologinių sprendinių bei keleivių srautų. Išnagrinėjus dabartinius keleivių srautus, Vilniuje piko metu keleivių skaičius viešojo transporto maršrutuose daugiausiai siekia 4-5 tūkst. keleivių per valandą. Vertinama, kad metro diegimui nėra tinkamas ir pats Vilniaus miesto išdėstymas. Vilniaus gyventojai yra išsidėstę skirtinguose miesto rajonuose, kuriuos su centru jungia 6 pagrindinės susisiekimo kryptys. Pagrindinis gyventojų judėjimas vyksta rytinio ir vakarinio pikų metu tarp šių rajonų ir centro, tačiau pastebima, kad kitu dienos laiku gyventojų, besinaudojančių viešuoju transportu, skaičius gerokai sumažėja („Investuok Lietuvoje“ studija (2014 m.)).

Kaip viešojo transporto rūšies alternatyva, metro „Investuok Lietuvoje“ studijoje buvo atmesta po pirmojo preliminarus transporto rūšių vertinimo, kadangi, nepaisant didelio projekcinio metro greičio (29 km/h), metro pasižymi itin dideliais investiciniais ir eksploataciniais kaštais bei neatitinka Vilniaus keleivių judumo poreikių. Įvertinus metro įrengimo kaštus ir svarstyti maršrutus, preliminariai skaičiuojama, kad metro įrengimas (įskaitant reikalingą gatvių rekonstrukciją) miestui atsieitų apie 3,18–4,7 mlrd. Eur. Dėl nepakankamai didelių keleivių srautų, tikėtino metro neefektyvumo ir itin didelių investicinių ir eksploatacinių kaštų šioje studijoje metro nėra toliau svarstomas ar įtraukiamas į siūlomus atnaujinimo scenarijus kaip atskira viešojo transporto rūšis.

Ekonominis naujos viešojo transporto rūšies diegimo poreikis atsiranda tada, kai valdant miesto urbanistinę plėtrą pavyks užtikrinti viešojo transporto keleivių augimą, taip sukuriant ekonomines prielaidas naujos transporto rūšies atsiperkamumui. Tiek galiojančiame, tiek ir rengiamame Vilniaus miesto bendrajame plane numatytos priemonės, kurios paskatintų viešojo transporto patrauklumą bei keleivių srautų viešuoju transportu augimą. Pagal „Investuok Lietuvoje“ atliktą naujos viešojo transporto rūšies Vilniuje galimybių studiją, įvertinant esamus ir perspektyvinius keleivių srautus bei susisiekimo greitį ir saugumą, efektyviausia ir ekonomiškai atsiperkanti viešojo transporto rūšis buvo rekomenduojama greitųjų autobusų transporto rūšis (*Bus Rapid Transit*).

Seimo nutarimo „Dėl Vilniaus metropolitenos projekto“ projektui Nr. XIIIP-4688 tikslinga nepritari dėl pateiktų argumentų, bei šių nurodytų priežasčių:

1. Lietuvos Respublikos metropolitenos įgyvendinimo įstatymo 4 straipsnio 2 dalis numato savivaldybės institucijos teisę inicijuoti metropolitenos projekto pripažinimą ypatingos valstybinės

¹ <http://www.codatu.org/wp-content/uploads/Chili-MLT-20131.pdf>

- <https://www.semanticscholar.org/paper/Comparing-operator-and-users-costs-of-light-rail%2C-a-Tirachini-Hensher/1e27452c5696e7a06105935a58a59b608fad3e20>
- <https://www.liveabout.com/passenger-capacity-of-transit-2798765>
- http://www.aucklandforecastingcentre.org.nz/pdfs/JMAC_Report2016-01_EmergingTechRapidTransit-Part1_Apr16.pdf
- <https://trid.trb.org/Results?txtKeywords=URBAN%20RAIL%20TRANSIT%3A%20COSTS%20AND%20FUNDING&txtTitle=&txtSerial=&ddlSubject=&txtReportNum=&ddlTrisfile=&txtIndex=%22Underground%20railway%22&specificTerms=&txtAgency=&sourceagency=&txtAuthor=&ddlResultType=&chkFulltextOnly=&recordLanguage=&subjectLogic=or&dateStart=&dateEnd=&rangeType=emptyrange&sortBy=publisheddate&sortOrder=DESC&rpp=25#/View/352181>

svarbos arba valstybei svarbiu ekonominiu projektu, kai jos apsisprendžia dėl metropoliteno poreikio. Kadangi Vilniaus miesto savivaldybės institucijos, t. y. Vilniaus miesto savivaldybės taryba, šiuo metu nėra priėmusi sprendimo dėl metropoliteno projekto įgyvendinimo Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje, nėra pagrindo pripažinti Vilniaus metropoliteno projektą ypatingos valstybinės svarbos projektu.

2. Lietuvos Respublikos metropoliteno įgyvendinimo įstatymo 3 straipsnio 1 dalis numato, kad savivaldybės, nusprendusios įgyvendinti metropoliteno projektą, yra atsakingos už šio projekto įgyvendinimo organizavimą ir kontrolę. Todėl pavedimas Vyriausybei pradėti Vilniaus metropoliteno projekto įgyvendinimo organizavimą prieštarautų Lietuvos Respublikos metropoliteno įgyvendinimo įstatymo 3 straipsnio 1 daliai.

Mero pavaduotojas

Tomas Gulbinas

Jonas Damidavičius, el. p. jonas.damidavicius@vilniustransport.lt
Kastytis Lubys, tel. (8 5) 211 2115, el. p. kastytis.lubys@vilnius.lt

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Vilniaus miesto savivaldybė 188710061, Konstitucijos pr. 3, LT-09601, Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL NUTARIMO DĖL VILNIAUS METROPOLITENO PROJEKTO DERINIMO
Dokumento registracijos data ir numeris	2021-03-25 Nr. A51-26677/21(3.3.10.3E-AD24)
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	2021-03-25 Nr. 1-3207
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Vizavimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Modesta Gusarovienė, SJSP direktorė
Sertifikatas išduotas	MODESTA,GUSAROVIENTĖ LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2021-03-24 09:37:48 (GMT+02:00)
Parašo formatas	XAdES-EPES
Laiko žymoje nurodytas laikas	–
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016, AS Sertifitseerimiskeskus EE
Sertifikato galiojimo laikas	2018-06-19 19:45:07 – 2023-06-18 23:59:59
Parašo paskirtis	Vizavimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Mindaugas Pakalnis, Vyriausiojo miesto architekto skyriaus vedėjas, Vyriausiojo miesto architekto skyrius
Sertifikatas išduotas	MINDAUGAS,PAKALNIS LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2021-03-24 16:48:46 (GMT+02:00)
Parašo formatas	XAdES-EPES
Laiko žymoje nurodytas laikas	–
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016, AS Sertifitseerimiskeskus EE
Sertifikato galiojimo laikas	2020-11-03 20:19:13 – 2025-11-02 23:59:59
Parašo paskirtis	Vizavimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Dovilė Mikalajūnė, Teisės grupės vyresnioji patarėja, Teisės grupė
Sertifikatas išduotas	DOVILĖ,MIKALAJŪNĖ LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2021-03-24 18:24:50 (GMT+02:00)
Parašo formatas	XAdES-EPES
Laiko žymoje nurodytas laikas	–
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016, AS Sertifitseerimiskeskus EE
Sertifikato galiojimo laikas	2018-05-31 13:08:18 – 2023-05-30 23:59:59
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Tomas Gulbinas, Mero pavaduotojas
Sertifikatas išduotas	TOMAS,GULBINAS LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2021-03-25 12:48:12 (GMT+02:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2021-03-25 15:25:56 (GMT+02:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016, AS Sertifitseerimiskeskus EE
Sertifikato galiojimo laikas	2020-12-16 20:05:09 – 2025-12-15 23:59:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "Dokumentų valdymo sistema Avily, Vilniaus miesto savivaldybės administracija, į.k.188710061 LT", sertifikatas galioja nuo 2018-12-27 14:17:37 iki 2021-12-26 14:17:37 "Gauto dokumento registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "Dokumentų valdymo sistema Avily, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija, į.k.188620589 LT", sertifikatas galioja nuo 2018-12-27 13:55:24 iki 2021-12-26 13:55:24

DETALŪS METADUOMENYS

Pagrindinio dokumento priedų skaičius	–
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Dokumentų valdymo sistema „Avilys“, versija 3.5.34
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2021-03-25 15:28:15)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2021-03-25 15:28:15 Dokumentų valdymo sistema Avilys